

GUIA DE LECTURA:

EL MON DELS JUEUS

L'any 2012 Castelló d'Empúries va entrar a formar part de la *Red de Juderias de España*, gràcies a l'existència en el municipi d'una comunitat hebrea, que fou força important i que es troba documentada almenys des del segle XIII.

La biblioteca Ramon Bordas i Estragués us proposa una aproximació al món dels jueus a través d'una selecció de recursos disponibles a la biblioteca.

CAMINOS DE
SEFARAD
RED DE JUDERIAS DE ESPAÑA

BIBLIOTECA
RAMON BORDAS I ESTRAGUÉS

Per saber-ne més

Al Món

CANTERA, Jesús.

Diccionario Akal del refranero sefardí : colección de refranes y frases hechas del judeoespañol, con su correspondencia o traducción en español y francés.

Madrid :Akal, 2004

CANO PÉREZ, María José

Historia y cultura del pueblo judío.

Granada :Universidad de Granada, 2008

FERRER, Joan

Les Nits jueves :llegendes de la tradició d'Israel.

Girona : Patronat Municipal Call de Girona, 2005

FORCANO, Manuel

A fil d'espasa : les croades vistes pels jueus.

Barcelona : La Magrana, 2007

GÓMEZ BRAVO, Gutmaro.

Atlas de la civilización judía

Madrid : Libsa, 2006

SCHOLEM, Gershom

Las Grandes tendencias de la mística judía.

Madrid: Siruela, 1996

SCHOLEM, Gershom

Conceptos básicos del judaísmo : Dios, creación, revelación, tradición, salvación.

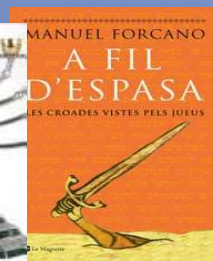
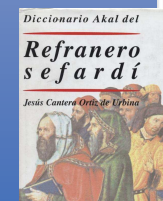
Madrid: Trotta, 2008

SUÁREZ FERNÁNDEZ, Luis.

Los Judíos

Barcelona: Ariel, 2006

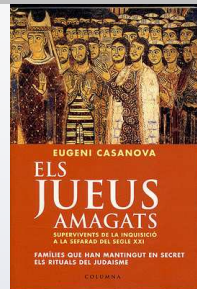
A Espanya

CASANOVA, EUGENI

Els Jueus amagats : supervivents de la Inquisició a la Sefarad del segle XXI.

Barcelona : Columna, 2005

BUENO, Francisco

Los judíos de Sefarad. Del paraíso a la añoranza.

Granada: Miguel Sánchez, 2005

KENING, Evelyn

Historia de los judíos españoles hasta 1492.

Barcelona [etc.]: Paidós, 1995

LÓPEZ ASENSIO, Álvaro.

La Judería de Calatayud : sus casas, calles y barrios.

Zaragoza : l'autor, 2003

LÓPEZ ASENSIO, Alvaro

Genealogía judía de Calatayud y Sefarad.

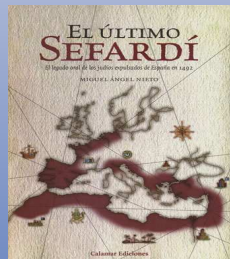
Zaragoza: Libros de Certeza, 2008

NIETO, Miguel Ángel

El último sefardí: el legado oral de los judíos expulsados de España en 1492.

Madrid: Calamar, 2003

PÉREZ, Joseph

Los Judíos en España.

Madrid: Marcial Pons, 2005

A Catalunya

BURNS, Robert Ignatius

Els Jueus a la cultura notarial testaments jueus llatinitzats a la Corona d'Aragó, 1250-1350
[València] :Tres i Quatre, 2003.

ESTANYOL I FUENTES, M.

Josep.

Judaisme a Catalunya, avui
Barcelona: Pòrtic, 2002.

KLEIN, Elka

Hebrew deeds of Catalan Jews, 1117-1316 = Documents hebraics de la Catalunya medieval, 1117-1316

Barcelona [etc.] : Societat Catalana d'Estudis Hebraics : Patronat Municipal Call de Girona, 2004

LÓPEZ ASENSIO, Álvaro.

La Judería de Calatayud :sus casas, calles y barrios.

Zaragoza :l'autor, 2003

MASSONS I RABASSA, Maria Teresa

Els Catalans jueus :una història d'avui, demà i ahir
Barcelona:DUXELM,2011

MESTRES, Albert

Història i tragèdia, a propòsit dels catalans jueus.

Catarroja [etc.]: Afers, 2007

MIRÓ MONTOLIU, M

Isabel

Història de l'educació jueva a la Catalunya de l'edat mitjana
Tarragona : El Mèdol, 1996

MORA, Victòria ... [et al.]

La Catalunya jueva : viatge per les terres d'Edom.

[Barcelona] : Generalitat de Catalunya, 2009

PLANAS I MARCÉ, Sílvia;
FORCANO, Manuel

Història de la Catalunya jueva: vida i mort de les comunitats jueves de la Catalunya medieval.

Girona: Ajuntament de Girona ;
Barcelona: Àmbit, 2009

VILLATORO, Vicenç

Els Jueus i Catalunya

Barcelona: Barcanova, 2006

A Catalunya

RIERA I SANS, Jaume

*Els Poders públics i les sinagogues
: segles XIII-XV*

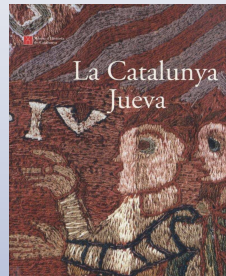
Girona : Patronat Call de Girona,
2006

La Catalunya jueva :

[catàleg de l'exposició].

Barcelona : Àmbit : Museu
d'Història de Catalunya, 2002

*“Envio els nostres missatgers, portadors de salutacions
Per tal que els impostors no ho sàpiguen ni ho
entenguin
No sàpiguen que hi en la nostra boca un secret
I que en la nostra consciència s’hi troben intencions
especials [...]”*

Poema Laudatori de Meixul·lam Ben Salomó de Piera (En Vides de Girona) al seu amic Mossé Ben Nahman (segle XIII). Extret de *La Catalunya jueva : [catàleg de l'exposició]*, 2002.

A Girona

ALANYÀ I ROIG, Josep

*Besalú, vida i organització d'una
juderia.*

Besalú : Ajuntament de Besalú, 1996

MEIXUL·LAM DE PIERA

Poemes de Meixul·lam de Piera
[Girona] : Patronat Call de Girona,
2008

Els Jueus i la ciutat de Girona

Girona : Ajuntament de Girona, 1995

ALBERCH I FUGUERAS, Ramon; ARAGÓ, Jordi

Els Jueus a les terres gironines

Girona : Diputació de Girona :
Caixa d'Estalvis Provincial, 1985

PLANAS, Sílvia

*Na Blanca, jueva de Girona : S.
XIV.*

Bellcaire : Vitel·la, 2010

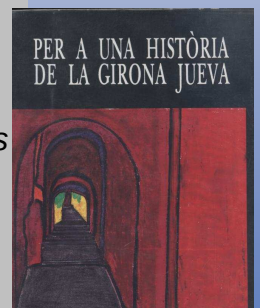

*Per a una història de la
Girona jueva*

Girona : Ajuntament de Girona,
1988

*“Quan s’esclareix el matí, al vent tòrrid dels cimals,
La mà del vent austral s’esborgeix pels prats,
També la mà del vent austral s’espalia per les
platabandes,
Mentre la marinada es passeja entre el fullatge;
Aleshores la poncella es desclou en florida brodada
I la tardor produeix tota mena de joiells,
Apareixen brocats d’or en les copes
I púrpura sobre les testes de les balsameres...”*

Poema “A un dels amics” de Meixul·lam de Piera. Extret de *Poemes de Meixul·lam de Piera*, 2008.

A Castelló d'Empúries

 ANDREU ROUCH, Joan P.
"L'altre món medieval: Els jueus del comtat d'Empúries".
El Salner (2007), núm. 13, p. 53-60

 BENSCH, Stephen.
"La projecció regional del call de Girona al segle XIII: una visió des d'Amer i Castelló d'Empúries".
Girona Judaica (2011), núm. 5, p. 231-242.

 CASANOVAS I MIRÓ, Jordi.
"Notes d'epigrafia hebrea. Una inscripció hebrea de Castelló d'Empúries al Museu de l'Empordà".
El Salner (2001), núm. 7, p. 27-32.

 MARQUES CASANOVAS, Jaume.
"Sobre la sinagoga de Castelló d'Empúries".
Annals de l'Institut d'Estudis Empordanesos (1981), Vol. 15, p. 269-286.

 PUJOL i CANELLES, Miquel.
"Sinagogues medievals de Castelló d'Empúries."
Annals de l'Institut d'Estudis Empordanesos (1991). Vol. 24, p. 55-110.

 ANDREU ROUCH, Joan P.
"El llegat jueu a la vila comtal".
El Salner (2006), núm. 12, p. 29-36.

 CASANOVAS MIRÓ, Jordi.
"Nous fragments d'inscripcions hebrees a Castelló d'Empúries".
El Salner (2002), núm. 8, p. 11-18.

 LLORENS RAMS, Josep M.
"1877: una estela funerària hebrea de Castelló d'Empúries al Museu de Girona".
El Salner (2001), núm 7, p. 33-38.

 PUJOL CANELLAS, Miquel.
"Trobada d'una nova làpida hebrea a Castelló d'Empúries".
El Salner (2006), núm. 12, p. 131-133.

 PUJOL i CANELLES, Miquel.
"La Designació de secretaris a l'aljama de Castelló d'Empúries : dades documentals."
Annals de l'Institut d'Estudis Empordanesos (1991), Vol. 24 p. 127-172.

A Castelló d'Empúries

 PUJOL I CANELLES, Miquel.
La Conversió dels jueus de Castelló d'Empúries.
[Castelló d'Empúries] : Ajuntament de Castelló d'Empúries , 1997.

 PUJOL CANELLES, Miquel.
"Dues tabes hebraiques de l'aljama de Castelló d'Empúries".
Calls (1990), núm. 4, p. 7-52.

 PUJOL i CANELLES, Miquel.
"El fossar dels jueus de Castelló d'Empúries"
Annals de l'Institut d'Estudis Empordanesos (2003), Vol. 36, p. 37-95.

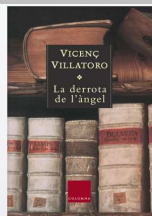
 SEPTIMUS, Bernard.
"Isaac de Castellon: Poet, kabbalist, communal combatant".
Jewish History (2008), núm. 22, p. 53-80.

Novel·la

- VILLATORO, Vicenç
La derrota de l'àngel.
Barcelona : Columna, 2004.

- VILLATORO, Vicenç
Evangelis gris
Barcelona : Planeta, 1988.

- SACHER-MASOCH, Leopold von
Cuentos judíos : Relatos familiares.
Barcelona : José J. de Olañeta, 2008.

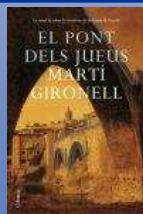

- PLANAS, Sílvia
Filles de Sara: [dones jueves de la Girona medieval].
Girona : CCG Edicions, 2001.

- VIDAL, César
El médico de Sefarad.
Barcelona : Grijalbo, 2004.

- BOSCH, Alfred
L'Atles furtiu.
Barcelona : Columna, 1998.

- GIRONELL, Martí
El pont dels jueus.
Barcelona : Columna, 2008.

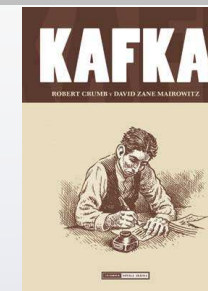
- SZPILMAN, Wladyslaw
El Pianista del gueto de Varsòvia.
Barcelona : Empúries, 2003.

- ROE, Carolina
Remeis i traïcions : cròniques d'Isaac el cec.
Barcelona : Edicions 62/Emecé, 2000.

Còmic

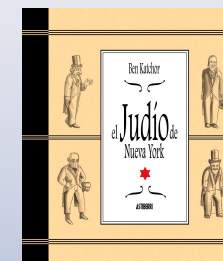

- CRUMB, Robert; ZANE MAIROWITZ, David
Kafka
Barcelona : La Cúpula, 2010

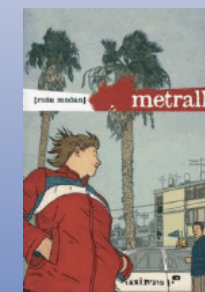

- CRUMB, Robert
Génesis.
Barcelona : La Cúpula, 2010

- EISNER, Willi
La conspiración: la historia secreta de Los protocolos de los sabios de Sión.
Barcelona : Norma, 2005.

- KATCHOR, Ben
El Judío de Nueva York.
Bilbao : Astiberri, 2008

- MODAN, Rutu
Metralla
Madrid : Sinsentido, 2007.

- MODAN, Rutu
Jamilti y otras historias de Israel
Madrid : Sinsentido, 2008.

- SPIEGELMAN, Art
Maus : relato de un sobreviviente
Barcelona : Mondadori, 2007.

Cinema

La Banda nos visita

Un film de Eran Kolirin.
Barcelona : Manga Films, 2008

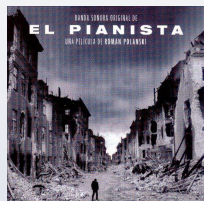
Vete y vive

Dirigida per Radu Mihaileanu
Barcelona : Cameo Media, 2006.

El Pianista

Dirigida per Roman Polanski
[S.I.] : DeAPlaneta, 2004

Kippour

Un film de Amos Gitai
Valladolid : Divisa Home Vídeo, 2004.

Yossi & Jagger

Una pel·lícula de Eythan Fox.
Valladolid : Divisa Home Video, 2005.

Las Tragedias de Nina

Dirigida i produïda per Savi Gabizon.
Valladolid : Divisa Home Videwo, 2005.

El Viejo y el niño

Una pel·lícula de Claude Berri.
Barcelona : Notro Films, DL 2007.

El Prestamista

Dirigida per Sidney Lumet
Colmenar Viejo : Suevia Films, [200-?]

El Diario de Ana Frank

Produïda i dirigida per George Stevens.
[S.I.] : Twentieth Century Fox Home Entertainment, 2004.

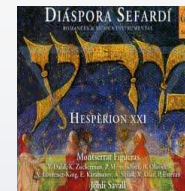

Música

Diáspora sefardí

Jordi Savall (dir.), Monserrat Figueras
Bellaterra : Alia Vox, 1999

ALCAIDE, Ana

Como la Luna y el Sol
[Toledo] : Lubicán Records, 2007

BRAVO, Soledad

Cantos sefardies
France : Last Call Records, 2006

ZARAGOZA, Rosa

La Danza del alma: meditaciones en movimiento
Madrid : Karonte, 2007

Webs

Caminos de Sefarad: red de Juderías de España [en línia].
[S.I.] : Red de Juderías de España, cop. 2001-2012.

<http://www.redjuderias.org/red/index.php> [Consulta: 9 maig 2012]

Patronat Call de Girona [en línia].
Girona : Patronat Call de Girona, cop. 2012.

<http://www.girona.cat/call/cat/index.php> [Consulta: 9 maig 2012]

Consulta del Catàleg per Internet a:

http://elmeuargus.biblioteques.gencat.cat/search*cat